

Βρυξέλλες, 7 Ιουνίου 2024
(OR. en)

10676/24

SOC 422	JEUN 125
EMPL 243	STATIS 74
EDUC 199	ELARG 76
SAN 318	COMPET 618
ECOFIN 641	MI 575
GENDER 110	MAP 23
ANTIDISCRIM 94	DIGIT 153
FREMP 285	ENV 584
MIGR 260	IND 298

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Προεδρία
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Θέμα:	Δήλωση της La Hulpe σχετικά με το μέλλον του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων – Προσυπογραφή

Επισυνάπτεται για τις αντιπροσωπίες η ως άνω δήλωση ενόψει της προσυπογραφής της κατά τη σύνοδο του Συμβουλίου EPSCO στις 20 Ιουνίου 2024.

Δήλωση της La Hulpe σχετικά με το μέλλον του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων

La Hulpe, Βέλγιο

16 Απριλίου 2024

Δήλωση της La Hulpe σχετικά με το μέλλον του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων*

Προοίμιο

Προσήλωση στο ευρωπαϊκό κοινωνικό μοντέλο

1. Υπογραμμίζουμε τη σημασία που έχει η μοναδική κοινωνική οικονομία της αγοράς της Ευρώπης, η οποία επιδιώκει μια εξαιρετικά παραγωγική, ανταγωνιστική και καινοτόμο, ελκυστική για επενδύσεις οικονομία, η οποία θα προωθείται ταυτόχρονα από μια δυναμική ενιαία αγορά, με στόχο την πλήρη απασχόληση και την κοινωνική πρόοδο, καθώς και ένα υψηλό επίπεδο προστασίας. Η σημασία ορισμένων από αυτά τα βασικά στοιχεία τονίζεται επίσης στο άρθρο 3 της ΣΕΕ και στο άρθρο 151 της ΣΛΕΕ. Επιδιώκουμε αταλάντευτα μια κοινωνική Ευρώπη, με στόχο τη δημιουργία κοινωνικής και οικονομικής προόδου, τη διασφάλιση ίσων ευκαιριών για όλους, ποιοτικών θέσεων εργασίας και δίκαιων συνθηκών εργασίας, τη μείωση της φτώχειας και των ανισοτήτων και την προώθηση μιας δίκαιης και ισότιμης μετάβασης στην κλιματική ουδετερότητα, με βάση τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη του Συμβουλίου της Ευρώπης και τη Διακήρυξη της εκατονταετηρίδας της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για το μέλλον της εργασίας.

Κράτη πρόνοιας στην ΕΕ: Ανθεκτικότητα απέναντι στις αντιξοότητες

2. Τα τελευταία χρόνια, η Ευρωπαϊκή Ένωση αντιμετωπίζει μια άνευ προηγουμένου σειρά κρίσεων και προκλήσεων, όπως η πανδημία COVID-19, η ταχέως εξελισσόμενη κλιματική κρίση και η υποβάθμιση του περιβάλλοντος, οι επιπτώσεις του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, οι αλλαγές στο γεωπολιτικό πλαίσιο, ο αυξανόμενος παγκόσμιος ανταγωνισμός και η παρεπόμενη διάβρωση της βιομηχανικής βάσης της ΕΕ, καθώς και η απότομη αύξηση του πληθωρισμού και η επακόλουθη κρίση του κόστους ζωής. Οι εύρυθμα

* Η παρούσα δήλωση αποτελεί επίσης συνεισφορά στο στρατηγικό θεματολόγιο της ΕΕ για την περίοδο 2024-2029. Εντάσσεται σε στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής συμφωνίας για την ανταγωνιστικότητα και θα πρέπει να εξεταστεί σε συνδυασμό με τη συζήτηση για τη συμφωνία αυτή.

λειτουργούσες αγορές εργασίας, οι ανθεκτικές επιχειρήσεις, τα σθεναρά συστήματα υγείας, τα συμπεριληπτικά συστήματα κοινωνικής προστασίας και η πρόσβαση σε οικονομικά προσιτές και ποιοτικές δημόσιες υπηρεσίες και υπηρεσίες γενικού συμφέροντος διαδραμάτισαν ουσιαστικό ρόλο στον μετριασμό των επιπτώσεων αυτών των κρίσεων, προστατεύοντας εκατομμύρια ανθρώπους, επιχειρήσεις και θέσεις εργασίας και ενισχύοντας την ανθεκτικότητα της οικονομίας μας, επιτρέποντας την ταχεία ανάκαμψη.

Η πυξίδα: Ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων

3. Μετά τη διακήρυξή του το 2017 από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο της ΕΕ και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων χρησιμεύει ως πυξίδα για την παροχή καθοδήγησης προς αντιμετώπιση των κοινών προκλήσεων στον τομέα της απασχόλησης και των δεξιοτήτων και των κοινωνικών προκλήσεων, αλλά και για την προώθηση της ανοδικής σύγκλισης των συνθηκών εργασίας και διαβίωσης στην Ένωση. Σε ενωσιακό επίπεδο, ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων δεν συνεπάγεται επέκταση των εξουσιών και των καθηκόντων της Ένωσης ως καθορίζονται στις Συνθήκες. Η εφαρμογή του θα πρέπει να εμπίπτει στα όρια αυτών των εξουσιών. Όπως επιβεβαίωσαν οι ηγέτες της ΕΕ με τη διακήρυξη του Πόρτο το 2021, η εφαρμογή του πυλώνα σε επίπεδο Ένωσης και κρατών μελών αποτελεί κοινή πολιτική δέσμευση και ευθύνη, ενώ λαμβάνονται δεόντως υπόψη οι αντίστοιχες αρμοδιότητές τους και οι αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας. Οι είκοσι αρχές του πυλώνα προορίζονται να εφαρμοστούν λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τα διαφορετικά κοινωνικοοικονομικά πλαίσια, την ποικιλομορφία των εθνικών συστημάτων και τον ρόλο και την αυτονομία των κοινωνικών εταίρων.

Προτεραιότητα στον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων

4. Υπογραμμίζουμε ότι η πρόοδος στην εφαρμογή του πυλώνα στο κατάλληλο επίπεδο θα πρέπει να παραμείνει βασική προτεραιότητα για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη, καθώς και για τις υποψήφιες χώρες. Η επίτευξη, έως το 2030, των πρωταρχικών στόχων της ΕΕ του 2021 όσον αφορά την απασχόληση, την κατάρτιση και τη μείωση της φτώχειας είναι υψίστης σημασίας. Ο πυλώνας εξακολουθεί να συνιστά τον χάρτη πορείας για την πορεία διαμέσω των παρουσιαζόμενων μεγατάσεων και τη διαμόρφωση των σχετικών πολιτικών αποκρίσεων. Εν μέσω της ψηφιακής και της πράσινης μετάβασης, ο πυλώνας προάγει τη διατήρηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων, την ισότητα των φύλων, τις ίσες ευκαιρίες για απόκτηση δεξιοτήτων, επανειδίκευση και αναβάθμιση δεξιοτήτων, τις ισότιμες συνθήκες εργασίας, την

επαρκή κοινωνική προστασία και ένταξη, καθώς και την προσιτή ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Ο πυλώνας θα χρησιμεύσει ως πυξίδα για την προώθηση μιας δίκαιης μετάβασης, διασφαλίζοντας ότι κανείς δεν μένει στο περιθώριο. Με τις δημογραφικές αλλαγές, ο πυλώνας παρέχει ένα πλαίσιο προσαρμογής των πολιτικών ώστε να στηρίζονται οι οικογένειες, να προάγεται η ενεργός και υγιής γήρανση και να καλύπτονται οι ποικίλες ανάγκες του μεταβαλλόμενου εργατικού δυναμικού και του γηράσκοντος πληθυσμού, εφαρμόζοντας παράλληλα τις αρχές δικαιοσύνης και αλληλεγγύης μεταξύ των γενεών.

5. Ενόψει αυτών των μεταβάσεων, επαναβεβαιώνουμε το δικαίωμα όλων να έχουν ελεύθερη πρόσβαση σε υψηλής ποιότητας υπηρεσίες κοινής ωφελείας και υπηρεσίες δημοσίου συμφέροντος, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών υπηρεσιών και των βασικών υπηρεσιών, οι οποίες είναι ζωτικής σημασίας τόσο για την κοινωνική και εδαφική συνοχή όσο και για τη βιώσιμη ανταγωνιστικότητα.
6. Επαναλαμβάνουμε ότι η οικονομική και η κοινωνική πρόοδος είναι αλληλένδετες και ότι ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων εντάσσεται στο πλαίσιο των ευρύτερων προσπάθειών για την οικοδόμηση ενός συμπεριληπτικότερου και πλέον βιώσιμου αναπτυξιακού προτύπου, ενώ επίσης συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης. Αυτό προωθεί την κοινωνική και εδαφική συνοχή και συμβάλλει στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης, καθιστώντας ευνοϊκότερο το περιβάλλον που προσφέρει στις επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ και των επιχειρήσεων της κοινωνικής οικονομίας, για επενδύσεις και δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας. Ενόψει της μειούμενης αύξησης της παραγωγικότητας στην ΕΕ και των συνεχιζόμενων ελλείψεων εργατικού δυναμικού και δεξιοτήτων, οι οποίες επηρεάζουν αρνητικά την ανταγωνιστικότητα της ΕΕ, υπενθυμίζουμε ότι οι καλά σχεδιασμένες κοινωνικές μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις μπορούν να έχουν θετικό αντίκτυπο στην οικονομική ανάπτυξη, ενισχύοντας το ανθρώπινο κεφάλαιο και αυξάνοντας τα οφέλη της παραγωγικότητας και την προσφορά εργασίας, συμβάλλοντας παράλληλα στην κοινωνική πρόοδο.
7. Σε σχέση με όλες τις προαναφερόμενες προκλήσεις, υπενθυμίζουμε τη σημασία της πλήρους μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο και της κατάλληλης εφαρμογής των διαφόρων πρωτοβουλιών που συμφωνήθηκαν από το 2017, καθώς και της αποτελεσματικής παρακολούθησης της συνεχούς αποτελεσματικότητάς τους. Εκφράζουμε την ικανοποίησή μας για την προγραμματισμένη επανεξέταση, το 2025, του σχεδίου δράσης του 2021 για τον πυλώνα, το οποίο θα αποτελέσει τη βάση για περαιτέρω δράσεις σε επίπεδο ΕΕ με σκοπό την επίτευξη των στόχων της ΕΕ για το 2030.

Προάσπιση του κοινωνικού διαλόγου ως πυλώνα της δημοκρατίας

8. Σύμφωνα με τη δήλωση του Val Duchesse, επιβεβαιώνουμε την αναγκαιότητα του αποτελεσματικού κοινωνικού διαλόγου σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, ως θεμελιώδους στοιχείου του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου και της ευρωπαϊκής δημοκρατίας μας. Βελτιώνει τις συνθήκες εργασίας και συμβάλλει στην επίτευξη του κοινού μας στόχου να καταστεί η ΕΕ ο καλύτερος τόπος διαβίωσης, εργασίας και επιχειρηματικής δραστηριότητας. Τονίζουμε ότι ο κοινωνικός διάλογος και οι συλλογικές διαπραγματεύσεις παραμένουν βασικά εργαλεία για τη διαμόρφωση των εν εξελίξει μεταβάσεων. Ζητούμε την ενίσχυση του ευρωπαϊκού διατομεακού και τομεακού κοινωνικού διαλόγου, τη συνέχιση της στήριξης των κοινωνικών εταίρων και των οικείων συμφωνιών, καθώς και τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στη χάραξη πολιτικής της ΕΕ, μεταξύ άλλων στην υλοποίηση της πράσινης μετάβασης.

Ενδυνάμωση των κοινωνικών εταίρων και συλλογικές διαπραγματεύσεις

9. Υπενθυμίζουμε τη σημασία της ελευθερίας του συνέρχεσθαι και του συνεταιρίζεσθαι, το δικαίωμα των εργαζομένων και των εκπροσώπων τους στην ενημέρωση και τη διαβούλευση στο πλαίσιο του χώρου εργασίας τους και το δικαίωμα της συλλογικής διαπραγμάτευσης και δράσης. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις και οι οργανώσεις των εργοδοτών απολαμβάνουν επαρκούς προστασίας έναντι των εκατέρωθεν παρεμβάσεων των εκπροσώπων ή των μελών τους στη σύσταση, τη λειτουργία ή τη διοίκησή τους.
10. Επαναλαμβάνουμε τη δέσμευσή μας να σεβαστούμε πλήρως τα προνόμια και να προωθήσουμε τον ρόλο των συνδικαλιστικών οργανώσεων και των οργανώσεων των εργοδοτών ως παραγόντων του κοινωνικού διαλόγου.
11. Υπενθυμίζουμε τις διατάξεις της οδηγίας σχετικά με επαρκείς κατώτατους μισθούς για την προώθηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων και τη σταδιακή αύξηση της κάλυψής που προσφέρει η οδηγία. Προσβλέπουμε στον επικείμενο διορισμό ειδικού απεσταλμένου του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Διαλόγου στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στο Σύμφωνο για τον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Διάλογο.

Αναγνώριση του ρόλου της κοινωνίας των πολιτών

12. Αναγνωρίζουμε τον ρόλο της κοινωνίας των πολιτών, ιδίως όσον αφορά τις πολιτικές που συμβάλλουν στην καταπολέμηση του

κοινωνικού και οικονομικού αποκλεισμού και των ανισοτήτων, καθώς και όσον αφορά τις πολιτικές που επηρεάζουν τις υποεκπροσωπούμενες και ευάλωτες ομάδες. Εκτιμούμε τη λειτουργία της στις δημοκρατίες μας και τονίζουμε τη σημασία της διαφύλαξης των χώρων της κοινωνίας των πολιτών για την αντιμετώπιση των αναγκών αυτών των ομάδων και τη διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής των πολιτικών που τις στοχεύουν.

Ισότητα ευκαιριών και πρόσβαση στην αγορά εργασίας

13. Υπό το πρίσμα των εκτεταμένων ελλείψεων εργατικού δυναμικού και των αναντιστοιχιών δεξιοτήτων που εμφανίζονται σε όλα τα κράτη μέλη, απαιτούνται περαιτέρω δράσεις για την προώθηση μιας νοοτροπίας διά βίου μάθησης, σύμφωνα με την τριμερή δήλωση της Βαρκελώνης. Το δικαίωμα σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση, κατάρτιση και διά βίου μάθηση, όπως ορίζεται στην αρχή 1 του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, είναι ουσιώδες για να βοηθηθούν όλοι οι εργαζόμενοι, οι άνεργοι και τα οικονομικά άεργα άτομα, και για την προάσπιση αυτού του δικαιώματος απαιτείται δράση. Ειδικότερα, υπογραμμίζουμε τη σημασία της καινοτόμου και ποιοτικής εκπαίδευσης και κατάρτισης για όλους. Χαιρετίζουμε τη δυναμική που δημιουργήθηκε από το Ευρωπαϊκό Έτος Δεξιοτήτων και δεσμευόμαστε να διατηρήσουμε τις δεξιότητες ως πολιτική προτεραιότητα και να επικαιροποιήσουμε το θεματολόγιο δεξιοτήτων.
14. Οι δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης είναι απαραίτητες για την κάλυψη των αναγκών των ατόμων που αναζητούν εργασία και των εργοδοτών, προσφέροντάς τους αποτελεσματικές και προσιτές υπηρεσίες που οδηγούν σε αξιοπρεπή εργασία και ειδικευμένο προσωπικό, μειώνοντας παράλληλα τα ποσοστά αέργων. Υπενθυμίζουμε τη σημασία της αξιοποίησης των γνώσεών τους για τη στήριξη των ενωσιακών και των εθνικών πολιτικών για την αγορά εργασίας και ζητούμε περαιτέρω στήριξη της ικανότητάς τους να χρησιμοποιούν δεδομένα και ψηφιακή τεχνολογία. Υπογραμμίζουμε ότι είναι σημαντικό να αξιοποιηθεί πλήρως το αναξιοποίητο δυναμικό της αγοράς εργασίας, μεταξύ άλλων με την προώθηση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας και της παραμονής σε αυτή, ιδίως για τους μακροχρόνια ανέργους, τους εργαζομένους μεγαλύτερης ηλικίας, τις υποεκπροσωπούμενες ομάδες και τις ομάδες που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση. Οι ιδιωτικές υπηρεσίες απασχόλησης μπορούν επίσης να διαδραματίσουν ρόλο στον τομέα αυτόν.
15. Είμαστε ιδιαίτερα προσηλωμένοι στην υποστήριξη και στην επένδυση στους νέους μας, καθώς ο δυναμισμός, η επιχειρηματικότητα, το

ταλέντο και η δημιουργικότητά τους αποτελούν βασικούς καθοριστικούς παράγοντες για την παρούσα και τη μελλοντική ευημερία της Ευρώπης. Υπογραμμίζουμε τη σημασία των ενισχυμένων εγγυήσεων για τη νεολαία και των δίκαιων περιόδων πρακτικής άσκησης και μαθητείας.

16. Δεσμευόμαστε να καταπολεμήσουμε τις διακρίσεις στην κοινωνία και στην αγορά εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των προσλήψεων, και να επιδιώξουμε μια Ένωση ισότητας. Ζητούμε την αξιολόγηση των στρατηγικών κατά των διακρίσεων και της πιθανής ανάγκης ανανέωσής τους, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που λήγουν το 2025, και την εμβάθυνση των εργασιών σχετικά με τα πλαίσια της ΕΕ για την ισότητα, την καταπολέμηση των διακρίσεων και την καταπολέμηση του ρατσισμού για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεπαιθώσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού μέσω διατομεακής προσέγγισης. Στο πλαίσιο αυτό, υπενθυμίζουμε τη σημασία της προώθησης της ισότητας, της ένταξης και της συμμετοχής των Ρομά.
17. Αναγνωρίζουμε τη σημαντική πρόοδο που έχει σημειωθεί για την προώθηση της ισότητας των φύλων σε επίπεδο ΕΕ, η οποία θα πρέπει να ενισχυθεί ώστε να ξεπεραστούν όλα τα εναπομένοντα εμπόδια στην ισότητα των φύλων και να διασφαλιστεί η πλήρης πραγμάτωση των δικαιωμάτων των γυναικών. Ζητούμε συνεχείς δράσεις στο πλαίσιο των τομέων της στρατηγικής για την ισότητα των φύλων, καθώς και της πιθανής ανανέωσής της, βασιζόμενες σε διττή προσέγγιση που θα συνδυάζει την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου με ειδικά μέτρα, προωθώντας παράλληλα τη διατομεακότητα. Ζητούμε επίσης τη συνέχιση της δράσης για την αντιμετώπιση του διαχωρισμού με βάση το φύλο και τη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ των φύλων όσον αφορά την απασχόληση, τις αμοιβές, τις συντάξεις και τη φροντίδα, καθώς και τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την εξάλειψη των έμφυλων στερεοτύπων. Ζητούμε επίσης αποφασιστική δράση για την καταπολέμηση όλων των μορφών βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας και των επιβλαβών έμφυλων στερεοτύπων.

Δίκαιες συνθήκες εργασίας

18. Είμαστε αποφασισμένοι να αξιοποιήσουμε πλήρως τις ευκαιρίες που προσφέρουν οι νέες τεχνολογίες και τα ψηφιακά οικοσυστήματα για την καινοτομία, την αύξηση της παραγωγικότητας και την ανταγωνιστικότητα. Ωστόσο υπάρχουν αβεβαιότητες σχετικά με την προοδευτική διάδοση της εργασίας σε πλατφόρμα, την τεχνητή νοημοσύνη και την αλγοριθμική διαχείριση της δυναμικής του χώρου εργασίας. Ενδέχεται να απαιτηθούν περαιτέρω αξιολόγηση και πρόσθετες δράσεις για τη διασφάλιση δίκαιων συνθηκών εργασίας σε

βασικούς τομείς για την ψηφιακή εποχή, όπως η τηλεργασία, το δικαίωμα στην αποσύνδεση, η ενσωμάτωση της αρχής του «ανθρώπινου ελέγχου» για την τεχνητή νοημοσύνη στον κόσμο της εργασίας, η ρύθμιση της αλγοριθμικής διαχείρισης, η ενημέρωση των εργαζομένων και η διαβούλευση με αυτούς.

19. Επιδιώκουμε να προσελκύσουμε περισσότερα άτομα στην απασχόληση, να αυξήσουμε την παραγωγικότητα και να βελτιώσουμε τις συνθήκες εργασίας και την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, μεταξύ άλλων μέσω του κοινωνικού διαλόγου και των συλλογικών διαπραγματεύσεων. Τονίζουμε την ανάγκη αναγνώρισης των δεξιοτήτων και των προσόντων εντός της ΕΕ, με διαλειτουργικό τρόπο, συμπεριλαμβανομένων των δεξιοτήτων και των προσόντων των υπηκόων τρίτων χωρών. Σημειώνουμε το σχέδιο δράσης για τις ελλείψεις εργατικού δυναμικού και δεξιοτήτων στην ΕΕ. Για την εφαρμογή του απαιτούνται περαιτέρω μέτρα σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο, με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων. Σημειώνουμε επίσης την ανακοίνωση «Δημογραφική αλλαγή στην Ευρώπη: μια εργαλειοθήκη για δράση».
20. Θα λάβουμε μέτρα για την προώθηση της δίκαιης και αποτελεσματικής κινητικότητας του εργατικού δυναμικού σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι πρωτοβουλίες για τη βελτίωση της ικανότητας εντοπισμού περιπτώσεων απάτης και κατάχρησης, καθώς και για την αύξηση της ικανότητας και την ενίσχυση της διασυννοριακής συνεργασίας των εθνικών επιθεωρήσεων εργασίας, μπορούν επίσης να συμβάλουν στην περαιτέρω βελτίωση των συνθηκών εργασίας και διαβίωσης για τους υπηκόους της ΕΕ και των τρίτων χωρών, με ιδιαίτερη προσοχή στα μέτρα στους τομείς της υπεργολαβίας και της προσωρινής απασχόλησης. Θα πρέπει να υποστηριχθεί η παροχή συμβουλών και στήριξης στους μετακινούμενους εργαζομένους, καθώς και η βελτίωση της πρόσβασης των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των κοινωνικών εταίρων σε πληροφορίες. Η επικείμενη αξιολόγηση της Ευρωπαϊκής Αρχής Εργασίας αποτελεί ευκαιρία να εξεταστεί η περαιτέρω ανάπτυξη της, ο ρόλος και οι αρμοδιότητές της.
21. Μολονότι αποτελεί προτεραιότητα η διατήρηση και η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας για την ενίσχυση των οικονομικών επιδόσεων της Ένωσης, θα πρέπει εξίσου να δοθεί προσοχή στην ποιότητα αυτών των θέσεων εργασίας. Οι αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας είναι ζωτικής σημασίας για την προσέλκυση και την παραμονή των εργαζομένων στην αγορά εργασίας, ενώ οι σθεναρές συλλογικές διαπραγματεύσεις, οι επαρκείς και δίκαιοι μισθοί, η στήριξη της ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς και η πρόληψη της φτώχειας των εργαζομένων είναι ουσιαστικής σημασίας για την αποκατάσταση του ποσοστού του εισοδήματος που προέρχεται από την εργασία. Υπενθυμίζουμε τον καίριο ρόλο των κοινωνικών εταίρων σε αυτόν τον τομέα.

22. Η ενίσχυση των συλλογικών διαπραγματεύσεων και του κοινωνικού διαλόγου, καθώς και η προώθηση της συμμετοχής των εργαζομένων και του δικαιώματος των εργαζομένων και των εκπροσώπων τους στην ενημέρωση, τη διαβούλευση και τη συμμετοχή, είναι καίριας σημασίας για μια ευέλικτη και χωρίς αποκλεισμούς προσαρμογή στις επικείμενες αλλαγές στην ευρωπαϊκή αγορά εργασίας και για να τους δοθεί η δυνατότητα να διαδραματίσουν ενεργό ρόλο στην πρόβλεψη και τη διαχείριση της ψηφιακής και της πράσινης μετάβασης. Στο πλαίσιο αυτό, η αμοιβαία εμπιστοσύνη και συνεργασία μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων και των εκπροσώπων τους είναι ουσιαστικής σημασίας.
23. Η κοινωνική οικονομία προτείνει ένα μοντέλο κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης ικανό να προσφέρει υψηλής απόδοσης, βιώσιμες και χωρίς αποκλεισμούς οικονομικές δραστηριότητες που εξυπηρετούν το συλλογικό συμφέρον. Αναγνωρίζουμε την προστιθέμενη αξία της σύστασης του Συμβουλίου για την ανάπτυξη συνθηκών-πλαίσιο για την κοινωνική οικονομία, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο του Μανιφέστου του Σαν Σεμπαστιάν και του χάρτη πορείας της Λιέγης για την κοινωνική οικονομία στην ΕΕ.
24. Όσον αφορά την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία, επαναβεβαιώνουμε την προσέγγιση του «οράματος για μηδενικές απώλειες» που αποσκοπεί στην πρόληψη των θανάτων που σχετίζονται με την εργασία. Με σεβασμό του ρόλου των κοινωνικών εταίρων, μπορεί να εξεταστεί το ενδεχόμενο περαιτέρω τεκμηριωμένης προσαρμογής των σχετικών κανονισμών και πλαισίων για την καλύτερη ενσωμάτωση των ψυχοκοινωνικών κινδύνων, για παράδειγμα όσων συνδέονται με την ψηφιακή μετάβαση, συμπεριλαμβανομένων των αρνητικών επιπτώσεων στην ψυχική υγεία. Όσον αφορά συγκεκριμένους κινδύνους που απορρέουν από την κλιματική αλλαγή, όπως η θερμική καταπόνηση ή τα σοβαρά καιρικά φαινόμενα, είναι σημαντικό να ενθαρρυνθεί η πρόληψή τους. Επιπλέον, είναι σημαντικό να επιταχυνθεί ο καθορισμός ελάχιστων προτύπων για τις επικίνδυνες ουσίες και να στηριχθεί η υποκατάστασή τους, με ιδιαίτερη προσοχή στην πρόληψη των επαγγελματικών καρκίνων. Επιβεβαιώνουμε την ανάγκη να συνεχιστούν οι προσπάθειες για την αντιμετώπιση, την καταπολέμηση και την εξάλειψη της βίας και της παρενόχλησης στην εργασία.
25. Η εμπειρία από το Ευρωπαϊκό μέσο προσωρινής στήριξης για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE) και η συνεχιζόμενη αξιολόγησή του μπορούν να αποτελέσουν διδάγματα.
26. Τονίζουμε τη σημασία της προώθησης της ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής. Δεσμευόμαστε εκ νέου να επιτύχουμε τους ανανεωμένους στόχους της Βαρκελώνης για την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα και υπενθυμίζουμε τη σημασία

των επενδύσεων σε μία προσβάσιμη για όλους, οικονομικά προσιτή και υψηλής ποιότητας παιδική φροντίδα, μεταξύ άλλων με τη διασφάλιση της επαγγελματοποίησης του εργατικού δυναμικού και δίκαιων συνθηκών εργασίας. Η περαιτέρω εφαρμογή και ενίσχυση της Ευρωπαϊκής εγγύησης για τα παιδιά είναι θεμελιώδης, μεταξύ άλλων με βελτίωση της παρακολούθησής της.

Κοινωνική προστασία και ένταξη

27. Μολονότι είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί η δημοσιονομική βιωσιμότητα των συνταξιοδοτικών συστημάτων, απαιτούνται παράλληλα συνεχείς προσπάθειες για τη βελτίωση της επάρκειας των συντάξεων. Με καλύτερο συντονισμό σε ενωσιακό επίπεδο μεταξύ της υποβολής της έκθεσης για τη δημογραφική γήρανση, της έκθεσης για την επάρκεια των συντάξεων και της έκθεσης για τη μακροχρόνια φροντίδα θα διασφαλιστεί συμπληρωματικότητα και συνοχή της παρακολούθησής της.
28. Παράλληλα με την αντιμετώπιση των υφιστάμενων και αυξανόμενων αναγκών στους τομείς της υγείας και της μακροχρόνιας περίθαλψης, είναι ουσιαστικό να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην πρόληψη, καθώς και στην επαρκή, ισότιμη και οικονομικά προσιτή πρόσβαση στην περίθαλψη. Λαμβάνοντας υπόψη τα εθνικά πλαίσια και την κατανομή αρμοδιοτήτων, η δράση θα μπορούσε να περιλαμβάνει την αντιμετώπιση των αναγκών του εργατικού δυναμικού, με έμφαση στην κατάρτιση και τις συνθήκες εργασίας και τη στήριξη των συλλογικών διαπραγματεύσεων στον τομέα της φροντίδας.
29. Οι μετασχηματισμοί της αγοράς εργασίας ενισχύουν την ανάγκη για συνεχή βελτίωση της επάρκειας των εθνικών συστημάτων κοινωνικής προστασίας. Συνεπώς, βασική προτεραιότητα είναι η εντατικοποίηση της αμοιβαίας μάθησης και η περαιτέρω παρακολούθηση της εφαρμογής της σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με την πρόσβαση στην κοινωνική προστασία για τους εργαζομένους και τους αυτοαπασχολούμενους, με παράλληλο σεβασμό της πολυμορφίας των εθνικών συστημάτων κοινωνικής προστασίας.
30. Για να καταστεί ο συντονισμός της κοινωνικής ασφάλισης ανθεκτικός στις μελλοντικές εξελίξεις, απαιτούνται μεγαλύτερη ασφάλεια δικαίου, μεγαλύτερη διαφάνεια και περισσότερη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών. Για να διασφαλιστεί η φορητότητα των δικαιωμάτων κοινωνικής ασφάλισης εντός της Ένωσης και να καταστούν τα συστήματα κοινωνικής προστασίας πιο φιλικά προς τον χρήστη για τους μετακινούμενους πολίτες, τους εργαζομένους και τους εργοδότες, καθώς και για να διευκολυνθεί η επιβολή και να καταπολεμηθούν οι παράνομες πρακτικές, ζητούμε συνεχείς δράσεις για την περαιτέρω εφαρμογή και συμπλήρωση του συστήματος ηλεκτρονικής ανταλλαγής πληροφοριών για την κοινωνική ασφάλιση και εκπόνηση ενός

συνολικού οράματος για την ψηφιοποίηση.

31. Υπογραμμίζουμε ότι είναι αναγκαίο να πραγματοποιηθεί το δικαίωμα της ελεύθερης πρόσβασης όλων σε προσβάσιμες, οικονομικά προσιτές και υψηλής ποιότητας δημόσιες υπηρεσίες και υπηρεσίες γενικού συμφέροντος. Λαμβάνοντας υπόψη τα εθνικά πλαίσια, τονίζουμε τη σημασία των επενδύσεων σε υπηρεσίες υψηλής ποιότητας, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές ανάγκες των ευάλωτων ομάδων.
32. Η καταπολέμηση της φτώχειας και η κοινωνική ένταξη αποτελούν βασική διάσταση των ευρωπαϊκών κρατών πρόνοιας. Προκειμένου να σημειωθεί ουσιαστική πρόοδος προς την επίτευξη του πρωταρχικού στόχου της ΕΕ και να αντιμετωπιστεί το πολυδιάστατο ζήτημα του κοινωνικού αποκλεισμού, υπενθυμίζουμε τη σημασία μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης για την αντιμετώπιση της φτώχειας.
33. Η εφαρμογή της σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με επαρκές ελάχιστο εισόδημα που διασφαλίζει την ενεργό ένταξη θα πρέπει να διαδραματίσει ρόλο στην περαιτέρω ανάπτυξη και επικαιροποίηση των κοινωνικών δικτύων ασφάλειας σε εθνικό επίπεδο που εξασφαλίζουν τη βασική προστασία των ατόμων που βρίσκονται σε ανάγκη και την πραγματική απόλαυση των δικαιωμάτων τους, διευκολύνοντας παράλληλα την ομαλή μετάβαση στην αγορά εργασίας όσων μπορούν να εργαστούν.
34. Για τον σεβασμό και την προώθηση των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (UNCRPD), θα πρέπει να ληφθούν περαιτέρω μέτρα για την ενσωμάτωση της διάστασης της αναπηρίας σε όλες τις πολιτικές της ΕΕ και για την ανάπτυξη μιας φιλόδοξης δεύτερης φάσης της Στρατηγικής για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία.
35. Για τα άτομα με προβλήματα ψυχικής υγείας θα μπορούσαμε να αξιοποιήσουμε περαιτέρω την Ολοκληρωμένη προσέγγιση για την ψυχική υγεία.
36. Η αστεγία εξακολουθεί να αποτελεί πρόβλημα σε πολλά κράτη μέλη, σε συνδυασμό με προκλήσεις που σχετίζονται με την οικονομική προσιτότητα και προσβασιμότητα της στέγασης, ιδίως στις αστικές περιοχές, την ενεργειακή φτώχεια και το υψηλό κόστος ζωής, παράγοντες που επηρεάζουν ευρύ φάσμα ανθρώπων, κυρίως άτομα με χαμηλά εισοδήματα, απαιτεί δε ολοκληρωμένες στρατηγικές και παρακολούθηση. Λαμβανομένων υπόψη των εθνικών αρμοδιοτήτων, απαιτείται συνεχής δράση για την προσβάσιμη, αποτελεσματική, πράσινη και οικονομικά προσιτή κοινωνική στέγαση για την κάλυψη των στεγαστικών αναγκών όλων των ανθρώπων, την εξάλειψη της αστεγίας και την προώθηση της προσέγγισης «προτεραιότητα στη

στέγαση». Αναγνωρίζουμε τη σημασία της Ευρωπαϊκής πλατφόρμας για την καταπολέμηση της αστεγίας.

Διακυβέρνηση

37. Επαναλαμβάνουμε ότι το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, με τις οικονομικές και τις κοινωνικές πτυχές του, θα πρέπει να παραμείνει ένα βασικό πλαίσιο για την παρακολούθηση της εφαρμογής του πυλώνα, μεταξύ άλλων μέσω του πίνακα κοινωνικών αποτελεσμάτων, για τον προσδιορισμό των κινδύνων για την ανοδική σύγκλιση και την παρακολούθηση της προόδου που σημειώνεται ως προς την επίτευξη των ενωσιακών και των εθνικών στόχων για το 2030 όσον αφορά την απασχόληση, τις δεξιότητες και τη μείωση της φτώχειας.
38. Τονίζουμε την ανάγκη να συνεχιστούν οι εργασίες για μια κοινή αντίληψη των κοινωνικών επενδύσεων. Πρέπει να αξιοποιηθεί πλήρως το δυναμικό των δεξιοτήτων, της αγοράς εργασίας και των κοινωνικών πολιτικών για την οικονομική ανάπτυξη, την παραγωγικότητα και την ανταγωνιστικότητα.
39. Απαιτούνται νέες προσπάθειες για τη βελτίωση της τεκμηριωμένης χάραξης πολιτικής. Εκτός από τις ενισχυμένες ευκαιρίες αμοιβαίας μάθησης, υπενθυμίζουμε τη σημασία της ανάπτυξης κοινών κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τη χρήση εργαλείων εκτίμησης επιπτώσεων και αξιολόγησης. Επιπλέον, τονίζουμε την ανάγκη να επενδύσουμε σε πιο έγκαιρες εναρμονισμένες ενωσιακές, εθνικές και εγχώριες στατιστικές, και να διευκολύνουμε την πρόσβαση σε δεδομένα για σκοπούς σχεδιασμού και αξιολόγησης της πολιτικής, διασφαλίζοντας παράλληλα τη συμμόρφωση με τους κανονισμούς περί προστασίας των δεδομένων.
40. Ζητούμε να ενσωματωθεί ο Ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων σε όλους τους σχετικούς τομείς πολιτικής. Η εξασφάλιση συνεργειών πολιτικής είναι ζωτικής σημασίας για τη δημιουργία ενός υψηλής ποιότητας και αποτελεσματικού συστήματος που επενδύει στο ανθρώπινο δυναμικό. Για να διασφαλίσουμε ότι οι πολιτικές σε όλους τους τομείς δεν επιδεινώνουν τη φτώχεια ή την ανισότητα, υπενθυμίζουμε ότι είναι σημαντικό να ενισχυθεί η χρήση των εκτιμήσεων των διανεμητικών επιπτώσεων. Ζητούμε βιώσιμες δημόσιες συμβάσεις, μεταξύ άλλων για την προώθηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων. Υπό το πρίσμα αυτό, θα μπορούσαν να αξιολογηθούν οι οδηγίες περί δημοσίων συμβάσεων και, εάν χρειαστεί, θα μπορούσαν να ληφθούν περαιτέρω μέτρα.
41. Ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων, μαζί με τα διεθνή εργασιακά πρότυπα, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη στην εξωτερική

δράση της ΕΕ, μεταξύ άλλων μέσω της εμπορικής πολιτικής της. Ενόψει της διεύρυνσης της ΕΕ, η ενισχυμένη συνεργασία με τις υποψήφιες χώρες, η παροχή βοήθειας για την εφαρμογή του κοινωνικού κεκτημένου και η προώθηση της ανοδικής κοινωνικής σύγκλισης είναι καίριας σημασίας. Απαιτείται επίσης στήριξη και προώθηση του κοινωνικού διαλόγου, των κοινωνικών εταίρων και των συλλογικών διαπραγματεύσεων στις υπό ένταξη χώρες. Δεσμευόμαστε επίσης για περαιτέρω συνεργασία με τις γειτονικές χώρες της ΕΕ, μεταξύ άλλων μέσω της Ένωσης για τη Μεσόγειο.

42. Κατά την προώθηση των κοινωνικών δικαιωμάτων, η ΕΕ θα πρέπει να ενισχύσει περαιτέρω τη συνεργασία με το Συμβούλιο της Ευρώπης και να προαγάγει τον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη.
43. Επιβεβαιώνουμε εκ νέου τη δέσμευσή μας έναντι της ΔΟΕ, μεταξύ άλλων όσον αφορά τον καθορισμό παγκόσμιων κανόνων, και τις αξίες της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας και χαιρετίζουμε τη συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής και ορισμένων κρατών μελών στον Παγκόσμιο Συνασπισμό για την Κοινωνική Δικαιοσύνη.

La Hulpe, Βέλγιο, 16 Απριλίου 2024.

Roberta Metsola,
Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Ursula von der Leyen,
Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Oliver Röpke,
Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Alexander De Croo,
Πρωθυπουργός του Βασιλείου του Βελγίου
Εξ μέρους του Βασιλείου του Βελγίου, της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας,
της Τσεχικής Δημοκρατίας, του Βασιλείου της Δανίας, της Ομοσπονδιακής
Δημοκρατίας της Γερμανίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της
Ιρλανδίας, της Ελληνικής Δημοκρατίας, του Βασιλείου της Ισπανίας, της
Γαλλικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Κροατίας, της Ιταλικής
Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Κύπρου, της Δημοκρατίας της
Λετονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, του Μεγάλου Δουκάτου του
Λουξεμβούργου, της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, του
Βασιλείου των Κάτω Χωρών, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της
Πορτογαλικής Δημοκρατίας, της Ρουμανίας, της Δημοκρατίας της
Σλοβενίας, της Σλοβακικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της
Φινλανδίας

Pierre-Yves Dermagne,
Αντιπρόεδρος της κυβέρνησης του Βασιλείου του Βελγίου

Frank Vandenbroucke,
Αντιπρόεδρος της κυβέρνησης του Βασιλείου του Βελγίου

Esther Lynch,
Γενική Γραμματέας της Ευρωπαϊκής Συνομοσπονδίας Συνδικαλιστικών
Οργανώσεων

Valeria Ronzitti,
Γενική Γραμματέας της SGI Europe

Véronique Willems,
Γενική Γραμματέας της SMEunited

Heather Roy,
Πρόεδρος της Social Platform